

Årsplan 2020/2021

Espira Vanse barnehage

Innhold

Innhold og oppgaver i barnehagen.....	4
Barns medvirkning	12
Samarbeid med foreldrene	13
Overganger	14
Barnehagen som pedagogisk virksomhet.....	15
Barnehagens fagområder	21
Vedlegg	22

Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!

Espira vil gi barna en fantastisk start på livet! Barnehagen skal i nært samarbeid med hjemmet gi barna en trygg hverdag preget av mestring, lek, læring og glede. Espira består pr. 1.3.2020 av 104 barnehager i omtrent 50 kommuner.

Hva innebærer det at vi er en kunnskapsbarnehage?

Espira Kunnskapsbarnehagen har som visjon å lede utviklingen av fremtidens barnehager. Dette skal vi gjøre ved å drive barnehager med høy kvalitet. Vi tror at en viktig nøkkel til kvalitet i barnehagen er kompetente ansatte som omsetter et forskningsbasert kunnskapsgrunnlag om barn og barndom til god praksis i samspill med barna.

Barnehagens visjon

Visjonen er en ledestjerne for hvordan barna skal ha det i barnehagen og hva vi ansatte skal gjøre. I Espira skal alle barn møtes med positive holdninger og anerkjennelse, hver dag, av alle ansatte.

Et spennende pedagogisk innhold

I Espira skal alle barn møte voksne som viser omsorg, støtter, engasjerer og inspirerer.

Espiras barnesyn er selve hjertet i Espira-barnehagene og handler om vårt syn på barn og vår rolle som voksne i barnehagen.

Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.

I Espiras pedagogiske arbeid, og i de pedagogiske miljøene, bygger personalet på det barna er opptatt av og interesserte i. Alle barnehager skriver årsplan for det pedagogiske arbeidet. I tillegg synliggjør hver barnehage hvilke prosjekter, temaer og fagområder de jobber med i planer og dokumentasjon av arbeidet.

Felles for alle Espiras barnehager er at de følger Barnehageloven og Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehageloven gir overordnede bestemmelser for tilbudet, mens rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Mat og måltid

I Espira er vi opptatt av at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile. Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. Barnehagen har derfor stor påvirkning på barnas matvaner, kosthold og helse.

Dette ansvaret tar vi på alvor og vi har derfor mål om at alle barna i Espira Kunnskapsbarnehagen skal få:

- Alle måltider servert i barnehagen (frokost, lunsj og enkelt ettermiddagsmåltid)
- Tilbud om frukt/grønnsaker/bær til alle måltider
- Måltider med fokus på god stemning, samtaler og nysgjerrighet på mat/smak

Om barnehagen

- Espira Vanse åpnet i august 2005.
- Barnehagen ligger i Farsund kommune.
- Vi har 5 avdelinger med plass til ca. 90 barn i aldersgruppen 0-6 år.
- Vi har 3 avdelinger for barn i alderen 0-3 år (Ekornstua, Marihøna og Revehiet)
- 1 avdeling for barn i alderen 3-5 år, Barkebilla
- Vi har en egen skolespireavdeling, Humla
- Vi har faste tur dager hver uke

Fakta

- Åpningstid 06.30 - 16.45
- 60%, 80% og 100 % plasser
- Sentralt beliggende i utkanten av Vanse
- Stort ute lekeområde
- Kort vei til flotte turområder og akebakke
- Grillhytte i barnehagen
- Sandkasse med overbygd halvtak
- Forskerfabrikken
- Full kost, innimellom har vi varm mat. Brød fra lokalt bakeri
- SOS-barnebyer. Vi samler inn penger til barnehagen vår i Zimbabwe
- Miljøfyrtårnsertifisert
- Styrer: Sissel Kalleberg Kvia - tlf. 92853704

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.

Innhold og oppgaver i barnehagen

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående. Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Slik arbeider vi med barnehagens verdigrunnlag i praksis:

- Barna få lov til ytre seg, si sin mening og bli oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen.
 - Vi er bevisste på at barna skal bli hørt og få lov til å være med å bestemme deres hverdag. (Barns medbestemmelse).
 - Barna skal oppleve at vi er forskjellige og kan ha ulikt syn, ulike meninger, men samtidig lære å respektere hverandre.
 - Vi har fokus på at alle skal være likestilte, uavhengig av kjønn og alder. Dette gjelder i lek, aktiviteter og i samtaler med barn og voksne.
- Vi observerer leken og barns utvikling for å vite hva barna trenger av utfordringer og oppfølging.
- Vi har fokus på å ta vare på leker, materiell og utstyr, kjøpe leker av god kvalitet og å reparere før vi eventuelt kaster noe. Vi har fokus på gjenbruk og å bruke materiale fra naturen.
- Vi er Miljøfyrtårnsertifisert. Dette innebærer blant annet at vi kildesorterer søppel og er opptatt av å ta vare på miljøet og naturen rundt oss. Her er det også fokus på det mellommenneskelige, det å skape sol for hverandre, bidra til at alle er inkludert i fellesskapet og føler seg verdsatt og betydningsfulle

Livsmestring og helse

I rammeplanen står det at barnehagen skal ha en helsefremmende og forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Slik arbeider vi forebyggende og helsefremmende:

- Jenter og gutter skal få like muligheter, variasjon i aktiviteter
- Rutiner for å forebygge krenkelser, mobbing, vold og overgrep
- Samarbeid PPT, andre instanser.
- Vi har rutiner og handlingsplan for å forebygge krenkelser, mobbing, vold og overgrep.
- Vi ha gjennomført kurs om vold og seksuelle overgrep via Helsekompetanse.no.
- Vi samarbeider med PPT, ev. andre instanser som familiekontoret og barnevernstjenesten
- Vi er opptatt av å ha et nært samarbeid og god dialog med foreldre/foresatte.
- Vi viderefører arbeidet med "Være sammen", varme og grensesettende voksne. Personalet videreutvikles, vi får ny kunnskap gjennom samarbeid, refleksjon, podkaster, webinar, kurs og foredrag.
- Avdelingsmøter, personalmøter, pedagogisk team og planleggingsdager brukes til å reflektere over egen praksis.
- Vi har høyt fokus på relasjonsbygging blant både barn og voksne.
- Vi er tett på barna i lek, vi er deltakende i leken, observerer, er omsorgsfulle, grensesettende og veiledende voksne.
- Vi gir barna gode fellesopplevelser og legger til rette for et utfordrende og variert lekemiljø.
- Vi hjelper barna med å uttrykke seg tydelig og forstå språk og kroppsspråk.
- Vi legger til rette for aktiviteter og oppgaver hvor barna kan oppleve mestring og videreutvikling.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalets arbeid innen alle disse områdene.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Personalet i barnehagen skal:

- Ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- Legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- Sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- Møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- Være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- Bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for omsorg:

- Vi benytter trygghets-sirkelen, hvor den ansatte veileder barna slik at de mestrer vanskelige situasjoner. Enten ved et trygt fang (trygg havn), en samtale, en hånd å holde i eller bare et blikk.
- Vi er rause med oppmuntringer og gode kommentarer. Vi heier barnet opp og frem, klemmer, smiler, tommel opp og klapp på skulderen.
- Vi legger forholdene til rette slik at barna får varierte og felles opplevelser. Barna lærer gjennom erfaring i et godt lekemiljø.
- Gjennom for eksempel dramatisering, fortellinger, bilder og aktiviteter hjelper vi barna til å gjenkjenne, vise og håndtere vanskelig følelser.
- Barna blir veiledet til å uttrykke seg tydelig, forstå språket, kommunikasjonen og kroppsspråket.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Personalet i barnehagen skal:

- Organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- Bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- Fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- Observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- Veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- Være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- Ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for lek:

- Vi har alders-inndelte leke- og turgrupper for å kunne legge til rette for lek tilpasset de ulike aldersgruppene.
- Vi deler avdelingene i ulike lekesoner, slik at barna får utvikle sitt lekerepertoar i mindre grupper. Lekesonene blir med jevne mellom endret for å skape forandring og inspirasjon til lek.
- Vi har fokus på at lek er et mål i seg selv. Personalet skal være engasjerte og til stede i lek. Vi spiller på barnas fantasi og legge ut lekespor, slik at leken utvikler seg.
- Vi bidrar til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek. Vi legger til rette for felles lekereferanse ved å blant annet dramatisering av pulverheksa, konkretisering av eventyr, høytlesing, forskning, tannlegebesøk og andre felles opplevelser.
- Barnas medvirkning står sterkt og vi tar barnas innspill på alvor.
- Vi lager ulike pedagogiske lekemiljø som blant annet er basert på barns medvirkning. Vi tilfører ulike lekerekvisitter som kan være med på å utvikle leken videre. Dette gjelder lek både ute og inne.
- Vi bytter lekereol/lekekasser mellom avdelingene med jevne mellomrom, for at barna skal få "nye" leker.
- Lekbasert læring

Barnehagen skal fremme danning

Personalet i barnehagen skal:

- Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- Støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- Synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- Legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- Utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- Synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring

Slik arbeider vi for å fremme danning:

- Ved å være støttende og anerkjennende i barns undring, gir vi dem trygghet i utprøving og hjelp til hvordan mye kan forstås.
- Vi har Zimbabwe prosjektet som tema og samtaler om mangfold og ulikheter.
Se mer: <https://zimbabweprosjektet.com/>
- Vi markerer samenes nasjonaldag 6. februar. Vi introduserer barna for samisk kultur, tradisjon og mat, som for eksempel joik, reinsdyr, lavvo og å telle på samisk.
- Vi velger aktiviteter som ligger i flyt sonen (ikke for vanskelig og ikke for lett), slik at barnet skal oppleve mestring og styrke selvfølelsen og selvbildet.
- Gjennom månedens tema har vi fokus på at barna får ny kunnskap, undrer seg over og lar barna få tenke selv.
- Vi støtter barna i å utrykke sine følelser og meninger.
- Vi jobber med å møte barnas behov og å se barna for dem de er. Dette for å bygge opp barnas selvfølelse, selvbylde og selvtilit. Vi deler inn i mindre grupper, lytter til barna, observerer barna i samspill med andre og legger til rette for at vennskap.

Barnehagen skal fremme læring

Personalet i barnehagen skal:

- Sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- Legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- Være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- Støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- Utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- Støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- Sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

Slik arbeider vi for å fremme læring:

- Vi bruker elementer fra det forskningsbaserte førskoleopplegget lekbasert læring. se mer på <https://lekbasert.no/>
- Vi bruker kompetansen fra Språkløype i lesestunder med barna for å blant annet fremme refleksjon og språkutvikling.
- Vi undrer oss sammen med barna ved hjelp av Forskerfabrikken (realfag)
- Vi har kunnskap om og fokus på at de viktigste læringssituasjonene i barnehagen oppstår i lek og i det daglige samspillet mellom barn og voksne.
- Vi bruker barns undring for å fremme læring, f. eks: Viser de interesse for bier, undrer vi oss og finner fakta om det, er de opptatt av maur, har vi fokus på det.
- De voksne er bevisste på å være gode rollemodeller i samspillet med barna.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Personalet i barnehagen skal:

- Støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- Samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- Støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- Støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Slik arbeider vi for å fremme vennskap og fellesskap:

- Vi har aldersinndelte grupper.
- Siste året før skolestart er alle skolestarterne samlet på en avdeling.
- De voksne er deltakende i leken for å observere og legge til rette for vennskap og om nødvendig veileder underveis.
- Vi legger til rette for å skape nye vennskap ved f.eks å la to barn få «leke alene».
- Vi jobber med humor og glede ved å dramatisere, by på seg selv, fortelle vitser og tulle og tøyse
- Pulverheksa, tyven og politi Trygve er faste innslag
- Vi bruker verdiene i «Være sammen» til å sette ord på og skape nye erfaringer og refleksjoner rundt vennskap, mobbing og følelser.
- Skolespirene har julebord og overnatting i barnehagen som skaper gode felles opplevelser.
- Vi framsnakker det å være venner og å gjøre gode ting med og for hverandre.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Personalet i barnehagen skal:

- Anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- Stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- Sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- Være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- Følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- Bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse

Slik arbeider vi for å fremme kommunikasjon og språk:

- Kommunikasjon og språk er noe vi bruker hele barnehagehverdagen, i alt vi gjør. Vi har derfor stort fokus på det og at barna skal lære å kommunisere med hverandre på en best mulig måte for å kunne gi uttrykk for sine behov og meninger.
- Jobber med tegn til tale der det er barn som har behov for det.
- Vi viderefører arbeidet med språkløype www.sprokloype.uis.no
- Vi voksne er rollemodeller og er bevisste på å bruke språket variert og tydelig.
- Barna har tilgang på bøker, spill og leker som stimulerer til kommunikasjon og språk.
- Vi har forskerfabrikken hvor vi blant annet lærer mange nye ord og begreper.
- Vi har språk som fokusområde og har faste månedlige sanger, rim og regler.
- Vi bruker rytmer, klapper stavelser f. eks i navnet vårt, vi bruker sang.
- Vi har fokus på det non-verbale språket/kroppsspråket.

Barns medvirkning

Rammeplanen sier at barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Slik arbeider vi for å ivareta barns rett til medvirkning:

- Vi er til stede i samtale med barn og i barns lek for å skape gode relasjoner. Her fanger en opp verbal og non verbal kommunikasjon blant barna.
- Vi tar barns uttrykk, behov og ønsker på alvor ved å møte dem på en anerkjennende og respektfull måte. Eks, planlegging av aktiviteter og turplasser, endring av det fysiske rom, ved innkjøp av leker/utstyr. I samspillet mellom barn/voksen blir barna oppmuntret til å gi uttrykk for tanker, følelser og meninger, og til å undre seg og stille spørsmål.
- Det blir lagt opp til ulike leke-aktiviteter/formings aktiviteter, pedagogiske lekemiljøer og lekespor etter barns alder, interesser, individuelle forutsetninger og erfaringer slik at barna selv kan medvirke til hva de vil holde på med. Vi jobber med et inkluderende miljø med plass til det enkelte barn ved å gi alle barn mulighet til å være delaktige og i sentrum.

Samarbeid med foreldrene

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven §§ 1 og 4. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Slik arbeider vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Når barnet kommer til barnehagen, skal det ønskes velkommen med navn
- Når barnet skal hjem fra barnehagen skal personalet støtte barnet i å fortelle noe fra dagen som har vært
 - To foreldresamtaler i året
 - Barna blir alltid ønsket velkommen når de kommer i barnehagen
- Når barnet skal hjem fra barnehagen støtter vi barnet i å fortelle noe fra dagen som har vært.
 - Overgangssamtaler for de som bytter til stor avdeling og de som begynner på skolen.
 - 1-2 foreldremøter i året.
 - SU/Foreldrerådsmøter etter behov.
- Vi bruker Spireportalen aktivt og forventer at foreldre gjør det samme. Her legges det ut planer, rapporter, bilder og diverse informasjon slik at vi kan bruke bringe- og hentetiden til å støtte barna i å formidle fra dagens opplevelser.
- Dersom vi skal formidle noe barnet/andre ikke skal høre, tar vi foreldre/foresatte til side eller evt. tar det over telefon.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foreldrene, skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi følger Espiras standard for tilvenning i barnehagen. Se vedlegg.

Overganger innad i barnehagen

Rammeplanen omtaler også overganger innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personale når de bytter barnegruppe.

Vi følger Espiras standard for bytte av avdeling. Se vedlegg.

Overgang barnehage og skole

Ifølge rammeplanen skal barnehagen i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuell skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Vi følger Espiras standard for de eldste barna i barnehagen, Skolespirene. Se vedlegg.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Ifølge rammeplanen skal barnehagen være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barngruppen.

Slik arbeider vi for å sikre gode planleggingsprosesser:

- Pedagogisk ledermøte hver mandag
- Planleggingsdager, 5 pr. år
- Personalmøter, ca.10 personalmøter pr. år på kveldstid.
- Avdelingsmøter annen hver uke.
- Samarbeidsmøter i Pedagogisk team. (Pedagogiske ledere, PPT, Helsestasjon)
- Samarbeidsmøte på tvers av avdelingene.
- Nettverksmøter (skolespirene, Lister pedagogisk senter)
- Styrersamlinger med alle styrere i Farsund (Private og kommunale)
- Nettverkssamling for Espiras styrere i sør
- Individuell planleggingstid
- Utviklingssamtaler for alle medarbeidere.
- Jobber bl.a. med IGP-metoden og dialogkafe på personalmøter for at alle i personalet deltar og får mulighet til å komme med innspill

Vurdering

Rammeplanen sier at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Espira BLIKK

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk. Vi kaller den Espira BLIKK. I Espira BLIKK vurderes de ansattes pedagogiske praksis og samspill med barna opp mot kjennetegn på kvalitet, utledet fra rammeplanen. Etter vurderingene setter barnehagene mål og tiltak for utviklingsområder.

Spireportalen

Gjennom det digitale verktøyet Spireportalen har Espira en digital plattform for planlegging og dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten, samt for kommunikasjon med foreldre.

Slik arbeider vi for å sikre god vurderingspraksis:

- Vi bruker avdelingsmøter for evaluering og refleksjon
- Vi reflekterer på utviklingssamtaler, ledermøter, avdelingsmøter, personalmøter og planleggingsdager
- På bakgrunn av evalueringer og refleksjoner vurderer vi måloppnåelse og veien videre.
- Daglige samtaler og vurderinger av det pedagogiske arbeidet

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Rammeplanen sier at barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Slik sørger vi for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte:

- Vi bruker avdelingsmøtene til å reflektere og evaluere over egen praksis opp mot barna på avdelingen.
- Vi bruker tegn til tale opp mot barn som har behov for det.
- Vi har fokus på voksne i tett samspill og lek med barn.
- Støttende og veiledende voksne.
- Personalet søker og deler kunnskap med hverandre.
- Vi deltar i faste møter med kommunens ped team.

Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis

Ifølge rammeplanen skal barnehagens arbeidsmåter ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Barnehagen skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna

Espira har egne satsinger for de eldste barna, skolespirene, og for tilvenning av de yngste barna, småspirene.

Småspirene

En trygg start er fundamentet for en god barnehagetid. I Espira skal vi gi barn og foreldre en god oppstart og tilvenningstid i barnehagen.

Omsorg, trygghet, tilknytning, godt foreldresamarbeid og barnets beste står i sentrum for tilvenningstiden. Vi skal gjøre vårt beste for at alle barn og familier starter barnehagelivet på en god måte.

Skolespira

I Espira skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen. De skal møte arbeidsmåter og få erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Alle Espiras barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer og lærer av hverandre.

I skolespiregruppa skal barna også bli kjent med skolen og hva som venter dem slik at overgangen til skolen blir trygg og god. Alle våre barnehager samarbeider med skolene barna skal begynne på.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de yngste barna (Småspirene) i barnehagen:

- Små barn har et grunnleggende behov for stabilitet, trygghet, forutsigbarhet omsorg. De trenger gjentatte trygge samspillsopplevelser i gode relasjoner med personalet og andre barn. Trygge og forutsigbare hverdager er mer verdifulle for barnas utvikling enn tidkrevende prosjekter.
- Barna har behov for hvile for å bearbeide erfaringer og opplevelser. Vi legger til rette for hvilestunder i løpet av dagen.
- Små barn bruker kroppslige og verbale uttrykk i kommunikasjonen med andre.
- Vi jobber hele tiden for å være tilstedeværende voksne i arbeidet med barna.
- Barna utvikler seg i samspill med andre. De imiterer andre barn og voksne. Vi som voksne er derfor viktige rollemodeller og støttespillere i barnas utvikling.
- Vi har fokus på pedagogiske lekemiljøer. Her har vi en blanding av leker som er definerbare og udefinerbare. Vi bruker ferdigkjøpte leker og naturmateriale.
- Vi jobber for å være autoritative voksne for å bygge et trygt utviklingsmiljø for barna.
- Vi undrer oss sammen med barna på tur, i lek, når vi leser bøker og ellers i andre hverdagsaktiviteter.
- I år har vi satsingsområdene språk, bevegelse og realfag.
- I forhold til satsingsområdet vårt språk har vi fokus på sang og musikk, rim, regler, eventyr, bøker og samtaler. Vi tar i bruk konkreter til sanger og eventyr for å stimulere

barnas språkutvikling. Vi har fokus på å benevne ulike situasjoner og gjenstander. Vi har bilder på veggen i barnas høyde, for å forsterke temaene vi holder på med.

- Realfag: Barna blir kjent med ulike aktiviteter fra forskerfabrikken. Vi undrer oss sammen med barna både ute og inne. Vi leker oss med telling, konstruksjoner, former og naturmaterialer.
- Bevegelse: Vi legger til rette for barnas utvikling ved å gi dem utfordringer tilpasset hvert enkelt barn. Vi bruker naturen aktiv både i og utenfor barnehagens område. Vi legger til rette for boltreplass med ulike hinder og utfordringer som for eksempel madrasser, hinderløype både ute og inne. Vi går på turer i ulendt terreng. Vi har fokus på både fin og grovmotoriske aktiviteter.
- Vi har stort fokus på lek. Lek er en viktig og naturlig del av barnas hverdag og utvikling. I leken lærer barna blant annet sosiale koder, turtaking, de bearbeider inntrykk og erfaringer og stimulerer barnets språkutvikling. Vi har fokus på engasjerte og tilstedeværende voksne i lek.
- Oppstartsamtale og oppfølgingssamtale for nye barn.
- Avdelingsmøter der vi evaluerer, vurderer og planlegger arbeidet i barnehagen.
- Vi bruker kontaktbarometer for å sikre at hvert enkelt barns behov blir møtt på en god måte.
- Ved hjelp av observasjon og kartlegging (Alle Med, Tras) får vi en dypere forståelse for enkeltbarnets progresjonsnivå.
- Vi deler opp i mindre lekegrupper.
- Faste rutiner som gir trygghet og mestringsfølelser for barna.
- Vi går på tur i skog og mark og bruker nærmiljøet aktivt.
- Personalet gir hjelp og støtte til å mestre hverdagsaktiviteter og utvikling av sosial kompetanse.
- Vi er lydhøre for barnas ytringer, og gir rom for undring, utforskning og medvirkning.
- Omsorgsfulle voksne med varm grensesetting.
- I desember blir barna kjent med våre juletradisjoner gjennom adventsamlinger og juleaktiviteter.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de mellomste barna i barnehagen:

- Barn har et grunnleggende behov for stabilitet, trygghet, forutsigbarhet og omsorg. De trenger gjentatte trygge samspillsopplevelser i gode relasjoner med personalet og andre barn. Trygge og forutsigbare hverdager er mer verdifulle for barnas utvikling enn tidkrevende prosjekter.
- Små barn bruker kroppslige og verbale uttrykk i kommunikasjonen med andre. Vi jobber hele tiden for å være tilstedeværende voksne i arbeidet med barna.
- Barna utvikler seg i samspill med andre. De imiterer andre barn og voksne. Vi som voksne er derfor viktige rollemodeller og støttespillere i barnas utvikling.
- Vi har fokus på pedagogiske lekemiljøer. Her har vi en blanding av leker som er definerbare og udefinerbare. Vi bruker ferdigkjøpte leker og naturmateriale.
- Vi jobber for å være autoritative voksne for å bygge et trygt utviklingsmiljø for barna.
- Vi undrer oss sammen med barna på tur, i lek, når vi leser bøker og ellers i andre hverdagsaktiviteter.
- I år har vi satsingsområdene språk, bevegelse og realfag.
- I forhold til satsingsområdet vårt språk har vi fokus på sang og musikk, rim, regler, eventyr, bøker og samtaler.
- Realfag: Barna blir kjent med ulike aktiviteter fra forskerfabrikken. Vi undrer oss sammen med barna både ute og inne. Vi leker oss med telling, konstruksjoner, former og naturmaterialer.
- Bevegelse: Vi legger til rette for barnas utvikling ved å gi dem utfordringer tilpasset hvert enkelt barn. Vi bruker naturen aktiv både i og utenfor barnehagens område. Vi går på turer i ulendt terreng. Vi har fokus på både fin og grovmotoriske aktiviteter.
- Vi har stort fokus på lek. Lek er en viktig og naturlig del av barnas hverdag og utvikling. I leken lærer barna blant annet sosiale koder, turtaking, de bearbeider inntrykk og erfaringer og stimulerer barnets språkutvikling. Vi har fokus på engasjerte og tilstedeværende voksne i lek.
- Oppstartsamtale og oppfølgingssamtale for nye barn.
- Avdelingsmøter der vi evaluerer, vurderer og planlegger arbeidet i barnehagen.
- Vi bruker kontaktbarometer for å sikre at hvert enkelt barns behov blir møtt på en god måte.
- Ved hjelp av observasjon og kartlegging (Alle Med, Tras) får vi en dypere forståelse for enkeltbarnets progresjonsnivå.
- Vi deler opp i mindre lekegrupper.
- Faste rutiner som gir trygghet og mestringfølelser for barna.
- Personalet gir hjelp og støtte til å mestre hverdagsaktiviteter og utvikling av sosial kompetanse.
- Vi er lydhøre for barnas ytringer, og gir rom for undring, utforskning og medvirkning.

Slik arbeider vi for sikre progresjon for de eldste barna (Skolespirene) i barnehagen:

- Skolespirene har egen avdeling.
- Vi går på turer som er tilrettelagt for alderstrinnet.
- Både grovmotoriske og finmotoriske ferdigheter blir stadig bedre hos 5 åringene. Dermed blir aktivitetsnivået stadig bedre. De klarer nå å sitte lengre stille og får stadig bedre konsentrasjon.
- Vi bruker lekbasert læring som modell til skoleforberedende aktiviteter. Dette er et prosjekt som er tilpasset 5-åringens utvikling og behov. Det er et lekbasert opplegg som dekker realfag, språk, forming, mat/helse, sosial kompetanse, selvregulering og bevegelse.
- For eksempel øver vi på riktig blyantgrep, bli kjent med tall og bokstaver, leser tilpassede bøker, spiller spill, har rollelek og vi forsker.
- Vi bruker ulike måleredskaper i forbindelse med for eksempel matlaging, forskning og matematikk.
- Selvstendighetstrening er en fin måte å gi barna enda mer ansvar på ved at de nå må gjøre mer selv. Vi reflekterer og undrer oss sammen og øver på å sette ord på ting og ta andres perspektiv. Dette for å øke den sosiale kompetansen.
- Barna har et behov for å bli sett som den de er og utfordre seg på sitt nivå. Her er vi voksne et støttende stilas som veileder og støtter på veien. Vi bruker også kontaktbarometer for å sikre hvert enkelt barns behov til å bli møtt på en god måte. Ved hjelp av observasjon og kartlegging (Alle Med og Tras) får vi en dypere forståelse for enkeltbarnets progresjonsnivå.
- Barna få være med på turer i nærmiljøet og lengre turer der vi bruker taxibuss som fremkomstmiddel.
- Vi skal også ha julebord og overnatting i barnehagen. Dette for å skape gode minner og ha det gøy sammen det siste året i barnehagen.

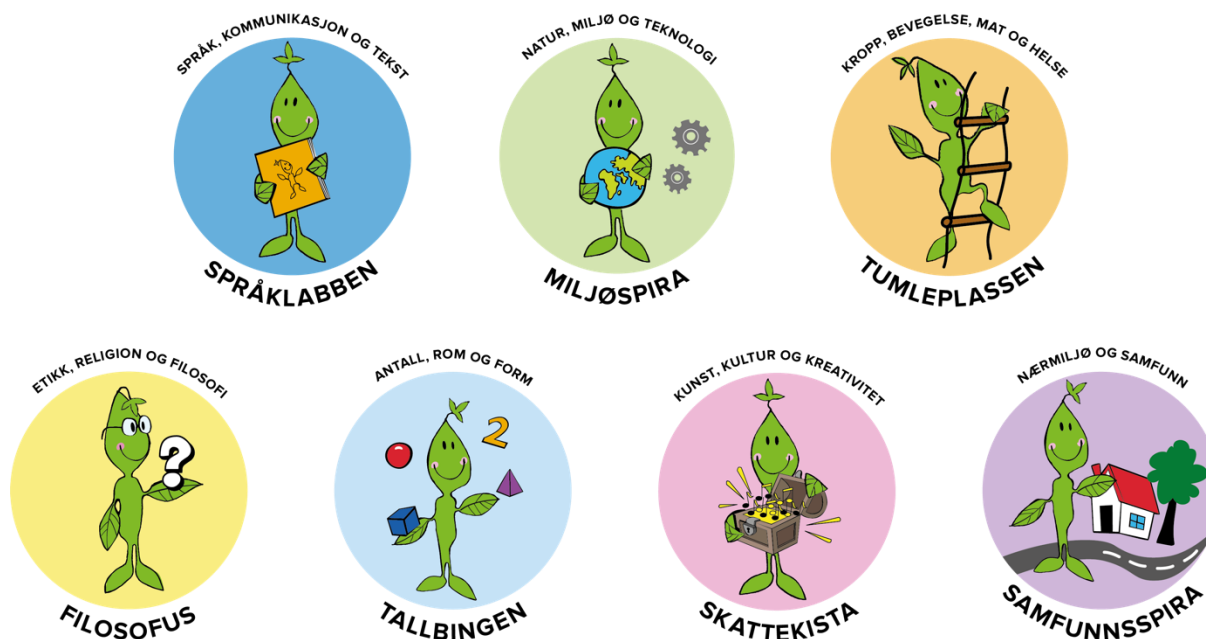

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. Ifølge rammeplanen skal barnehagen se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene i rammeplanen tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Spirene

De ulike «Spirene» i Espira representerer alle fagområdene i rammeplanen. I Espira ser vi fagområdene i sammenheng. Vi jobber helhetlig, tverrfaglig og ofte tema- eller prosjektbasert med alle fagområdene.

Espiras satsingsområder

Espira har tre satsingsområder: **Språk, realfag og bevegelse**. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Slik arbeider vi med fagområdene og satsingsområdene i år:

- Vi bruker Spireportalen aktivt ved planlegging og evaluering av ulike turer og aktiviteter. Her er en bevisst på de ulike fagområdene som blir representert på en aktivitet/tur.
- Når en arbeider innen et fagområde er vi bevisste på at det alltid er mulighet til å jobbe med et annet fagområde samtidig.
- Barnehagens satsingsområder er; språk, bevegelse og realfag. Språk: De voksne er gode språkmodeller som bruker rette begreper. Vi bruker språk og kommunikasjon (verbal – og nonverbal) i alle situasjoner i barnehagen eks i garderobe, stellesituasjon, lek, måltid og aktiviteter. Vi bruker blant annet rim/regler, humor/glede, ulike følelsesuttrykk, rytme/sang, språkløype med blant annet bøker, digitale verktøy eks nettbrett, telefon og prosjektor. Vi har månedlige fokusområder som sikrer at vi jobber tverrfaglig.

Vedlegg

Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen

Målsettingen med Småspirestandarden er at alle barn som begynner i Espiras barnehager får en god start i barnehagen. Småspirestandarden omfatter tre faser:

- Før barnet starter i barnehagen
- De første dagene i barnehagen
- Oppfølging av tilvenningsperioden etter 2-8 uker

Småspirestandarden følges av maler for velkomstbrev til foreldre og skjema for oppstartsamtale og oppfølgingssamtale etter 2-8 uker.

Fase 1 - Før barnet begynner i barnehagen

- Foreldre skal få tilbudsbrev i mappe med brosjyremateriell.
- Når plassen er akseptert etableres kontakt med foreldrene.
- Velkomstbrev sendes til foreldrene i god tid før oppstart
- Alle barn skal få tilbud om å besøke barnehagen før oppstart.
- Det skal avholdes et felles foreldremøte eller en foreldresamtale før oppstart, for eksempel tidlig i juni

Fase 2 - De første dagene

- En avtalt kontaktperson tar imot barnet og foreldrene de første dagene, og sørger for at barnet gradvis blir kjent med flere barn og voksne.
- Foreldrene tilbys oppstartsamtale senest etter en uke, dersom denne ikke er avholdt før oppstart
- Lengde og tidspunkt for tilvenning skal avtales og justeres i dialog med foreldrene med bakgrunn i barnets behov. Foreldrene skal minimum være tilstede sammen med barnet i 3-5 dager.
- Foreldrene tar seg av de daglige rutinene med sitt barn i starten (mat, bleieskift, påkledning osv.) Personalet nærmer seg gradvis.
- Personalet skal være sensitive mot barnets behov og gi barnet den støtten det trenger.
- Personalet skal være imøtekommande.
- Personalet skal sørge for en god struktur, organisering og forutsigbarhet gjennom fast dagsrytme og faste aktiviteter.
- Barnehagen legger til rette for at barnet blir kjent med mindre grupper av barn om gangen.

Fase 3 - Oppfølging av tilvenningsperioden

- Tilvenningsperioden vil i de fleste tilfeller regnes som avsluttet etter 2-8 uker.
- Personalet skal invitere til løpende dialog og tilbakemeldinger fra foreldrene underveis i tilvenningsperioden.
- Barnehagen skal gjennomføre en oppfølgingssamtale 2-8 uker med foreldrene etter barnets oppstart i barnehagen.

Espiras standard for når barnet bytter avdeling

- Det skal tas en velbegrunnet beslutning, i dialog med foreldrene, om barnets overgang
- Når beslutningen er tatt skal foreldrene få tilbud om en overføringssamtale før oppstart på ny avdeling.
- Barnet skal få tid til å besøke ny avdeling før oppstart.
- Barnets garderobeplass skal være klargjort til barnets første dag på ny avdeling.
- Relevant informasjon om barnet overføres mellom avdelinger.
- Det avtales en kontaktperson for barnet og foreldrene i forbindelse med overgangen.
- Kontaktpersonen støtter barnet i å etablere trygge og gode relasjoner, samt sørger for at foreldrene får nødvendig informasjon i overgangs- perioden.

**Ordet «avdeling» er valgt fordi det er denne måten flest barnehager i Espira organiserer seg på. Standarden gjelder uansett organiseringsform.*

Skolespira-standarden

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

